

LAKIALOITE 142/2001 vp

Laki vuorotteluvapaakokeilusta annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Lakialoitteessa ehdotetaan muutettavaksi lakia työvuorottelusta niin, että vanhemmilla on oikeus vuorotteluvapaaseen joka neljäs vuosi, kun

tämä on perusteltua työntekijän oman lapsen tai nuoren hoidon kannalta.

PERUSTELUT

Vuodesta 1995 on ollut voimassa määräaikainen laki vuorotteluvapaasta, joka on voimassa vuoden 2002 loppuun. Kokemukset työvuorottelusta ovat olleet pääsääntöisesti myönteisiä ja ovat vastanneet laille asetettuja tavoitteita.

Kokoaikatyöntekijä voi työnantajansa kanssa tekemänsä vuorottelusopimuksen perusteella jäädä yhtäjaksoisesti vähintään 90 kalenteripäivän ja yhteensä enintään 359 kalenteripäivän ajaksi vuorotteluvapaalle. Vuorotteluvapaan ajalta työntekijälle maksetaan työttömyyspäivärahaan suhteutettua vuorottelukorvausta. Edellytyksenä on, että työnantaja palkkaa vastaavaksi ajaksi työvoimatoimistossa työttömänä työnhakijana olevan henkilön.

Vuodesta 1996 alkaen vuorotteluvapaata on käyttänyt noin 37 000 henkilöä. Vuonna 1999 vuorotteluvapaalla oli keskimäärin runsaat 5 600 henkilöä ja yhteensä 10 440 henkilöä, joista noin 30 prosenttia oli miehiä ja 70 prosenttia naisia. Vuorotteluvapaata käyttävät eni-

ten 35—54-vuotiaat ja sijaisiksi palkataan eniten 25—44-vuotiaita.

Vuorotteluvapaajärjestelyssä oli tavoitteena ennen kaikkea työn jakaminen korkean työttömyyden aikana. Lain työvoimapoliittisena tavoitteena oli myös työkunnan ylläpitäminen ja työssä olevien uudelleen kouluttaminen. Perhepoliittisia näkökulmia ei tuotu lainvalmistelussa esiin. Tästä syystä johtuneekin, että vuorotteluvapaata on käytetty eniten työntekijän koulutautumiseen ja vuorotteluvapaalla on haettu ikään kuin vapaavuotta työstä, jotta taas jaksaisi tehdä työtä. Vuorotteluvapaata haetaan harvemmin lasten tai nuorten takia tai perheen tilanteeseen vedoten. Lapsiperheissä saattaa usein tulla eteen jaksoja, joissa ns. vanhempainloma olisi tarpeen.

Tästä syystä ehdotamme lakialoitteessamme työntekijän oikeutta saada vuorotteluvapaata joka neljäs vuosi lapsen tai nuoren hoitamista varten.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

vuorotteluvapaakokeilusta annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään vuorotteluvapaakokeilusta 22 päivänä joulukuuta 1995 annetun lain (1663/1995) 2 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1201/1997 ja 77/2001, uusi 6 momentti seuraavasti:

2 §

Vuorotteluvapaan edellytykset ja ehdot

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2002.

— — — — —
Työntekijällä on oikeus vuorotteluvapaaseen
joka neljäs vuosi, kun tämä on perusteltua työn-
tekijän oman lapsen tai nuoren hoidon kannalta.

Helsingissä 26 päivänä lokakuuta 2001

Tanja Karpela /kesk
Mari Kiviniemi /kesk

Anu Vehviläinen /kesk
Juha Rehula /kesk